

Debatten om trosbekendelsen

Paul Jørgensen, lektor i historie og religion, har den 3. januar en kommentar til mit forslag om en ny trosbekendelse.

Til min påstand om, at trosbekendelsen kører tomgang i gudstjeneste, skriver han, at „kirken ikke vilkårligt kan ændre sin egen historie eller sine grundtekster – hverken Bibelen eller sine bekendelsesskrifter.“

Det er jeg fuldstændig enig i, og derfor foreslår jeg heller ikke, at man skal rette i den apostolske trosbekendelses tekst, men at man skal nøjes med at bruge Apostolicum som dåbsbekendelse og holde op med at bruge den som gudstjenestebekendelse. Sagen er nemlig, at troen som oftest bliver bekendt så fyldestgørende i de salmer, der synges, og i de bønner, der bedes, at det er overflødigt at have en formaliseret trosbekendelse oven i.

Men ved særlige lejligheder – katekismusgudstjenester og lignende – kan det være på sin plads med en sammenfattende fremstilling af den kristne tro, der kommer rundt om de afgørende ting i troen. Og her slår Apostolicum ikke til. Der er for store huller i fremstillingen. Særlig iøjnefaldende er det, at den apostolske trosbekendelse er fuldstændig tavs om Jesu jordeliv. Den går direkte fra ordene „født af jomfru Maria“ til ordene „pint under Pontius Pilatus“. Ikke et ord om Jesu liv, skønt det ellers er et hovedpunkt i den kristne tro, at Jesus optrådte med myndighed fra Gud, da han færdedes blandt mennesker i Galilæa. Der leveres ikke engang et bud på betydningen af Jesu død, skønt det er et hovedpunkt i den kristne tro, at den frivillige offerdød i Jerusalem hørte med til Jesu kald.

Jeg har så prøvet at give et bud på, hvad en mere dækkende trosbekendelse skal indeholde. Mit forslag var kort refereret i KD før jul, men det har været trykt i Præsteforeningens Blad og er at læse i sin helhed på adressen www.georganist.dk/Teologi.htm .

Jeg er opmærksom på, at en tekst til liturgisk brug skal være af begrænset omfang. Teksten skal være teologisk prægnant og have så megen poetisk kvalitet, at teksten tåler gentagelse. Men her må jeg overlade til andre at dømme om brugbarheden af mit tekstforslag. Jeg tilføjer, at det skulle glæde mig, om nogen har forslag til forbedringer af teksten.

Paul Jørgensen nævner problemet med den uklare autoritet i folkekirken. „Hvem i folkekirken skulle kunne autorisere en nyformuleret trosbekendelse?“ spørger han og foreslår „kirkeministeren, kongen, biskopperne eller ... ?“

Spørgsmålet er imidlertid, om opbyggelige tekster så som en ny trosbekendelse overhovedet behøver nogen autorisation. Det kan jeg ikke se. Hvis præster og menigheder ønsker at bruge en opbyggelig tekst i gudstjenesten, vil biskopperne næppe have noget ønske om at lægge hindringer i vejen.

Til sidst lidt om djævelen. Paul Jørgensen har ret i, at forsagelsen historisk set er knyttet til dåben. Det er derfor en tilsnigelse i den seneste gudstjenesteordning, at forsagelsen er blevet gjort til integreret del af trosbekendelsen og på den måde også en fast komponent i gudstjenesten. Men forsagelsen af djævelen er så abstrakt, at ordene reelt ingenting siger. Forsagelsen flytter ikke noget. Den er liturgisk tomgang i renkultur.

Georg Klinting
Hunderupvej 27, 1
5000 Odense C